Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Iker Mundiñano Galarza Mundi

Iruñea, Nafarroa (1986)

Aurkibidea

Biografia

1986ko ekainaren 2an Iruñean jaioa, Etxarri-Aranazkoa du aita eta Iturmendikoa ama. Iruñean bizi izan da beti, eta bi senidetan zaharrena da. Irakaslea da eta kirola eta mendia ditu gustuko. Elkarrizketa egin genionean IKA euskaltegietako Iruñeko Arturo Campión euskaltegian ari zen irakasle, eta hainbat kontuz mintzatu zitzaigun: hezkuntzaz, hizkuntzen irakaskuntzaz, koadrilaz, Iruñeko alde zaharraz, hitanoaz, euskalkiez, euskara batuaz...

Zintak

IEA-001

- **Proiektua**: Gazte gara gazte
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Errazkin, Aitor
- **Data**: 2015-01-28
- **Iraupena**: 45 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Errazkin, Aitor

IEA-003

- **Proiektua**: Gazte gara gazte
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Errazkin, Aitor
- **Data**: 2015-01-28
- **Iraupena**: 44 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Arturo Campion euskaltegian

- **Erref**: IEA-001/005
- **Iraupena**: 0:02:31. **Hasi**: 00:05:57. **Bukatu**: 00:08:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara

Laburpena:
Iker euskaltegiko irakaslea da. Iker eta Antxon harrituta daude Mikelen euskara mailarekin, 3 urte besterik ez daramatza eta euskaltegian. Mikelek bere sekretua argitzen du.

2. Gramatika eta helduen hizkuntza-ikaskuntza

- **Erref**: IEA-001/007
- **Iraupena**: 0:04:09. **Hasi**: 00:10:09. **Bukatu**: 00:14:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara

Laburpena:
Euskara ikasteko garaian ezinbesteko makulu izan du Mikelek euskal gramatika.

3. Gazteleraz pentsatu eta euskaraz esan, eta alderantziz

- **Erref**: IEA-001/011
- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 00:15:42. **Bukatu**: 00:18:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Antxonek ez du sekula ingelesez pentsatu izan euskaraz egiteko, baina bai gazteraz, eta baita itzulpenak hitzez hitz egin ere, baina ederki asko daki hori zilegi ez dena. Euskaraz buruan eraiki eta gazteleraz esaten ere saiatu izan da, baina berbera da arazoa.

4. Euskarari berriz heldu

- **Erref**: IEA-001/016
- **Iraupena**: 0:03:33. **Hasi**: 00:26:00. **Bukatu**: 00:29:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Antxonek baztertu samarrik zuen euskara, baina berriz heltzea erabaki zuen. Baina kuadrillan eragitea ez da beti erraza izaten, eta Iker ados dago horrekin. Ikerrek ere bere esperientzia azaltzen du.

5. Hizkuntza ohiturak

- **Erref**: IEA-001/018
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 00:29:59. **Bukatu**: 00:31:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Harremanak hizkuntza jakin batean eraikitzen direnean, zaila izaten da hizkuntza ohiturak aldatzea; eta berdin du harremanak zein hizkuntzatan eraiki. Aldaketa beti da zaila.

6. Aitarekin euskaraz

- **Erref**: IEA-001/019
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:31:00. **Bukatu**: 00:32:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Ikerren eta haren Aitaren hizkuntza hautuak, euskaraz ez dakien hirugarren batekin ari direnetan; esate baterako, amarekin.

7. Euskararen egoera Iruñeko parranda giroan

- **Erref**: IEA-001/021
- **Iraupena**: 0:03:21. **Hasi**: 00:33:44. **Bukatu**: 00:37:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Iruñean parrandara aterata euskara entzuten da hainbat tokitan, baina eremu jakinak dira horiek.

8. Euskaraz aritzea nekeza izan daiteke?

- **Erref**: IEA-001/023
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 00:37:45. **Bukatu**: 00:39:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Iker eta Antxonentzat ez da nekeza, eta Mikelentzat, geroz eta gutxiago. Hala ere, egunean zehar ez dira euskaraz uneoro ari.

9. Iruñean euskaraz bizi

- **Erref**: IEA-001/025
- **Iraupena**: 0:02:27. **Hasi**: 00:39:27. **Bukatu**: 00:41:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Ikerrek ez du uste, egun, Iruñean euskaraz normaltasunez bizitzeko aukera dagoenik; muga handienak administrazioan daudela uste du. Slabuespenak beti badira, baina...

10. Iturramako ezustea

- **Erref**: IEA-001/027
- **Iraupena**: 0:02:12. **Hasi**: 00:42:04. **Bukatu**: 00:44:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Taldetxo batek, Iker tartean zela, Iruñeko Iturrama auzoan ikerketatxoa egin zuen komertzio eta saltokietan euskararik bai ote zekiten jakiteko, eta ikusi zuten uste baino jende gehiagok dakiela euskaraz.

11. Alde zaharrean bizita: ezin etxera joan

- **Erref**: IEA-003/002
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:02:15. **Bukatu**: 00:03:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:
Alde Zaharrean bizitzeak dituen alde onak eta alde txarrak aipatzen ditu Ikerrek pasarte honetan. Lagun asko ditu Ikerrek bertan, eta asteburuetan ezin etxera joan ibiltzen dela kontatzen digu.

12. Lagunartean, euskaraz?

- **Erref**: IEA-003/004
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 00:03:40. **Bukatu**: 00:05:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak

Laburpena:
Kuadrillan batez ere gaztelaniaz hitz egiten dute Ikerrek eta bere lagunek, izan ere, euskaraz erregistro informalik ez zuten eta umorea egiteko gaztelaniaz eraiki zituzten euren harremanak.

13. Institutuko hizkuntza erregistroa

- **Erref**: IEA-003/005
- **Iraupena**: 0:02:34. **Hasi**: 00:05:43. **Bukatu**: 00:08:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak

Laburpena:
Ikerren iritziz, institutura joaten diren gazteek bai euskaraz eta baita gaztelaniaz ere erregistro ezberdinak dituzte, eskola barrukoa eta kanpokoa. Arazoa da Ikerrentzat gazteek euskaraz eskolako erregistroa izatea, baina ez kalekoa, eta horregatik aisialdian gaztelaniaz mintzatzen direla uste du.

14. "Eremu ezberdinetan zabaldu behar da euskara Iruñean"

- **Erref**: IEA-003/006
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 00:08:17. **Bukatu**: 00:09:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak

Laburpena:
Euskararen egoera konpontzeaz ari da Iker pasarte honetan. Berak dio euskara ez dela hezkuntzara mugatu behar, eta ez dela ikastetxeen errua gazteek eskolatik kanpo gaztelaniaz egitea.

15. Erregistro informala irakatsi beharko litzateke?

- **Erref**: IEA-003/008
- **Iraupena**: 0:01:26. **Hasi**: 00:10:08. **Bukatu**: 00:11:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Ikerren iritziz ikastetxeek denbora tarte bat hartu beharko lukete erregistro informala irakasteko.

16. Erdal esamoldeak euskaraz

- **Erref**: IEA-003/010
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:11:56. **Bukatu**: 00:13:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Euskaraz ematen ditu Ikerrek erdarazko zenbait esamolde. Bestalde, hitanoak "tio" "jambo" eta horrelakoak ordezka ditzakeela uste du.

17. Lagun oriotarrarekin hikaz

- **Erref**: IEA-003/012
- **Iraupena**: 0:02:43. **Hasi**: 00:13:51. **Bukatu**: 00:16:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Aita Etxarrikoa duenez, entzun izan du bertako familia hikaz hitz egiten, baina Ikerrek ez du sekula Iruñean hiketarik entzun. Ikasten hasi zenean, ordea, oriotar bat zuen lagun, taldeko euskaldun bakarra. Harekin hasi zen Iker hitanoa erabiltzen. Bere bikotearekin, gainera, hitanoa erabiltzen hasi zen, batez ere sare sozialen bidez komunikatzean.

18. Erregistro informalean ezin gaztelania ezabatu

- **Erref**: IEA-003/014
- **Iraupena**: 0:00:51. **Hasi**: 00:17:06. **Bukatu**: 00:17:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Ikerrek, neska-lagunak eta beste lagun batek euren artean hitanoa erabiltzen dute, euskara informalari dagokion erregistro batean. Hala ere, gaztelania erregistro informaletik ezabatzea zaila dela dio Ikerrek.

19. Nola sumatzen da hitanoa ahoan?

- **Erref**: IEA-003/016
- **Iraupena**: 0:00:42. **Hasi**: 00:18:29. **Bukatu**: 00:19:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Ikerrek oso eroso sentitzen du bere burua hitanoa erabiltzean, zuen gabezia bat betetzen duela honek.

20. Nola sentiarazten zaitu euskararen aldeko jarrerak?

- **Erref**: IEA-003/018
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 00:20:28. **Bukatu**: 00:22:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak

Laburpena:
Euskara ondare garrantzitsua da Ikerrentzat, eta ez du ulertzen jendeak eusakarari garrantziarik ez ematea.

21. EGA azterketa prestatzen

- **Erref**: IEA-003/020
- **Iraupena**: 0:01:53. **Hasi**: 00:22:21. **Bukatu**: 00:24:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak

Laburpena:
Euskaltegiak aukera ematen die institutuko gazteei EGA atera dezaten, astean ordubetez lantzen dute azterketa bera. Orduak gazteekin konpartitzea aberasgarria da Ikerrentzat, asko ikusi eta asko ikasten baitu.

22. Institutuko txirrinak gaztelania dakar

- **Erref**: IEA-003/021
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:24:14. **Bukatu**: 00:26:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak

Laburpena:
Gazteak txirrina jo eta berehala gaztelaniaz hitz egiten hasten direla kontatzen du Ikerrek pasarte honetan.

23. Beste euskalkiak umorerako erabiltzea

- **Erref**: IEA-003/023
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 00:30:32. **Bukatu**: 00:32:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia

Laburpena:
Lagunartean umorerako erabiltzen dituzte euskalkiak eta hizkera itxiak, baina euskara erabiltzen ez duten lagunen artean ere.

24. Bizkaiera umorerako

- **Erref**: IEA-003/025
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:33:35. **Bukatu**: 00:35:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia

Laburpena:
Nafarreraren eta gipuzkeraren gertutasuna dela eta, barregarriena edo gustagarriena imitatzeko bizkaiera da.

25. Iruñean, euskalkirik ez?

- **Erref**: IEA-003/026
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:35:45. **Bukatu**: 00:37:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Euskara batua goi mailako erregistrotzat dute Iruñean, eta euskalkiak formaltasunetik ateratzeko balio duela uste du Ikerrek.

26. Jendea lotsatzen da euskalkirik ez duelako?

- **Erref**: IEA-003/028
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:38:00. **Bukatu**: 00:38:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Ikerrek ez du uste euskalkirik ez izanagatik lotsatzen denik jendea.

27. Euskalkia dutenak euskalkirik ez dutenei burla?

- **Erref**: IEA-003/030
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:39:21. **Bukatu**: 00:41:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Euskalkiren bat dutenek euskalki bat ez dutenei burlarik egiten dietenik ez du nabaritu.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-24

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com